

Verklaring beleggingsbeginselen

Deze verklaring inzake de beleggingsbeginselen geeft een samenvatting van de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Hoogovens (het fonds). Deze uitgangspunten stelt het bestuur vast. Het fonds zal deze verklaring periodiek herzien. In ieder geval om de drie jaren en na een belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

De verklaring is voor iedereen beschikbaar via de website: www.pfhoogovens.nl. Deze verklaring is, als bijlage van de Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN), vastgesteld op 18 december 2018.

Ondernemingspensioenfonds

Het fonds is het ondernemingspensioenfonds van het in IJmuiden gevestigde Tata Steel en Daniëli Corus Technical Services. De stichting is een zelfstandige instelling met een eigen bestuur en uitvoeringsorganisatie.

Oprachtaanvaarding

Het bestuur draagt op grond van artikel 102a van de Pensioenwet zorg voor de oprachtaanvaarding van de door sociale partners aan het fonds opgedragen pensioenregelingen. In het kader van de oprachtaanvaarding stelt het bestuur het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding van de sociale partners vast. Het vaststellen van het ambitieniveau en de risicohouding vindt plaats met behulp van inzichten uit een Asset Liability Model (ALM) studie en de wettelijk voorgeschreven haalbaarheidstoets. Het ambitieniveau en de risicohouding vormen tezamen met het prudent person beginsel het uitgangspunt bij het vaststellen van het beleggingsbeleid van het fonds.

Doelstelling en strategie

Het doel van het fonds is zorgen voor een betaalbaar en waardevast pensioen voor (oud-) werknemers en hun nabestaanden. Om dat doel te bereiken moet het fonds zorgen voor voldoende vermogen.

Het fonds voert een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met de doelstelling zoals deze is vastgelegd in de pensioenregeling en in beleidsdocumenten. De opbouw van het pensioenvermogen vindt plaats door kapitaaldekking. Het uitgangspunt is dat de opgebouwde pensioenaanspraken altijd gedekt zijn door het pensioenvermogen.

De pensioendoelstelling van het fonds bestaat uit de toezegging van een nominaal pensioen en de ambitie van een waardevast pensioen. De doelstelling van het beleggingsbeleid is om voldoende rendement op het belegde vermogen te behalen om een betaalbaar pensioen te combineren met het streven naar een waardevast pensioen. Het beleggingsbeleid levert een belangrijke bijdrage aan deze lange termijn doelstelling. Deze bijdrage is met onzekerheid in de tijd (risico) omgeven daarom is het beleggingsbeleid op een prudente wijze ingevuld in lijn met de risicohouding van belanghebbenden.

Het beleggingsbeleid van het fonds voldoet aan de wettelijk verankerde prudent-person regel. Deze regel betekent dat het vermogen wordt belegd in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden.

Het fonds hanteert vanuit de prudent-person regel de volgende uitgangspunten bij het vaststellen van het beleggingsbeleid

1. Het fonds neemt alleen beleggingsrisico's die naar verwachting worden beloond met een naar verhouding hoger rendement. Dit gebeurt op een wijze welke waarborgt dat veiligheid, liquiditeit en rendement als geheel passend zijn.
2. Het fonds neemt niet meer risico dan past binnen de met sociale partners overeengekomen risicohouding om de afgesproken ambitie van een toekomstbestendig, waardevast en betaalbaar pensioen te kunnen waarmaken.
3. Het fonds heeft een voorkeur voor transparante fysieke beleggingen die op gereguleerde markten beschikbaar zijn.

4. Het fonds belegt alleen in afgeleide beleggingsinstrumenten (derivaten) voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel of een doeltreffend beheer van het belegde vermogen.
5. Het fonds verdeelt het belegd vermogen zodanig dat een bovenmatige afhankelijkheid van of vertrouwen in bepaalde beleggingen of een bepaalde tegenpartij of groep van ondernemingen en risicocumulatie in de beleggingsportefeuille als geheel wordt vermeden (diversificatie).

Kostenefficiëntie is een belangrijke doelstelling van het fonds. De kosten van vermogensbeheer dienen in relatie te staan tot de verwachte meerwaarde. Om een kostenefficiënte organisatie te bewerkstelligen kan het fonds besluiten om werkzaamheden uit te besteden, mits de hiermee gepaard gaande risico's beheersbaar blijven. Dit laatste wordt bevorderd door het toepassen van het uitbestedingsbeleid van het fonds en het maken van duidelijke, schriftelijk vastgelegde, afspraken over uitvoering, rapportering en controlemaatregelen met partijen waaraan werkzaamheden uitbesteed worden.

Het bestuur van het fonds streeft naar duidelijke en begrijpelijke communicatie richting verzekeren. Het bestuur van het fonds heeft zich hierbij ten doel gesteld om de communicatie met verzekeren zoveel mogelijk af te stemmen op hun persoonlijke situatie en waar nodig op individuele basis te communiceren.

Beleggingsovertuigingen

Het fonds deelt de beleggingsovertuigingen (of: investment beliefs) in conform de volgende deelgebieden:

- Financiële markten
- Beleggingsproces
- Eigen organisatie
- Bestuur en duurzaamheid

Hieronder volgen de beleggingsovertuigingen van het fonds.

Financiële markten

- Het structureel en gespreid beschikbaar stellen van risicokapitaal wordt op lange termijn beloond met een positief rendement.
- Markten zijn niet volledig efficiënt. De mate van efficiëntie wisselt per financiële markt, afhankelijk van marktstructuur en gedrag van marktpartijen.
- Beleggingsbeslissingen met een kortere termijn horizon kunnen daarom soms meerwaarde leveren, maar dienen met terughoudendheid en discipline te worden toegepast.

Beleggingsproces

- De verplichtingenstructuur van het fonds is het primaire uitgangspunt. Op strategisch niveau worden zowel risico als rendement van de beleggingen ten opzichte van de verplichtingenstructuur beschouwd.
- Het strategisch beleggingsbeleid richt zich primair op lange termijn blootstelling aan verschillende beleggingscategorieën binnen een strategische beleggingsmix.
- Niettegenstaande het lange termijn karakter van de verplichtingen is het beheersen van korte termijn risico's, zoals het liquiditeitsrisico, van belang.
- Bij keuzes over de wijze van beheer, actief versus passief en intern versus extern, worden met name de aspecten performance, risico, beheersbaarheid en kosten tegen elkaar afgewogen
- Factoren die positief bijdragen aan de kans op beleggingssucces zijn: diepgaande analyse, lange horizon en geduld, moed, focus, zelfkennis en discipline, en evaluatie vanuit het perspectief van de totale portefeuille (diversificatie).

Eigen organisatie

- Een eigen uitvoeringsorganisatie bevordert het begrip en de beheersing van de beleggingen.

- Er is een voorkeur voor specialistische vermogensbeheerders met focus op het primaire beleggingsproces en bijbehorende risicomanagement.
- Kostenbeheersing levert meerwaarde.

Bestuur en duurzaamheid

- Het fonds beperkt zich in de beleggingen tot hetgeen het bestuur kan begrijpen en de uitvoeringsorganisatie kan beheersen.
- Maatschappelijk verantwoord beleggen moet passend zijn bij de doelstellingen van het pensioenfonds.
- Het pensioenfonds is zich er van bewust dat eigenaarschap maatschappelijke verantwoordelijkheid met zich meebrengt en handelt hiernaar.

Governance en organisatie beleggingen

Bestuur

Het bestuur stelt het beleggingsbeleid en het beleggingsplan vast. Het jaarlijks geactualiseerde beleggingsplan is de basis voor de uitvoering van het beleid. Het bestuur draagt de uitvoeringsorganisatie op het beleggingsplan uit te voeren binnen de vastgestelde bandbreedtes en risiconormen. Terugkoppeling vindt plaats in bestuursvergaderingen en via een maandelijks rapportering.

Het bestuur maakt ter ondersteuning van het financiële beleid en voor de controle op de uitvoering daarvan gebruik van de Balans- en Beleggingscommissie (BBC) en de Audit- en Risicocommissie (ARC). Het bestuur laat zich bij het vaststellen van het financieel beleid gevraagd en ongevraagd adviseren door deze adviescommissies.

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie is verantwoordelijk voor het op een deskundige wijze beleggen, uitvoeren, monitoren en controleren van het beleggingsbeleid zoals vastgelegd in het beleggingsplan. Een deel van de beleggingsactiviteiten voert de organisatie zelf uit. Daarnaast maakt zij bij een deel van de uitvoering gebruik van de diensten van externe vermogensbeheerders.

In de beleggingscyclus spelen de afdeling Beleggingen, Riskmanagement en de afdeling Finance & Control een belangrijke rol. De afdeling Beleggingen richt zich op het realiseren van de beleggingsdoelstellingen die zijn vastgesteld in het beleggingsplan. Daarnaast adviseert zij het bestuur over het beleggingsbeleid. Riskmanagement richt zich op het analyseren, monitoren, controleren en rapporteren over de financiële en operationele risico's die het fonds loopt bij de realisatie van haar doelstellingen. De afdeling Finance & Control rapporteert onafhankelijk aan het bestuur over uitvoering van het beleggingsplan.

De bewaarneming, controle op de waardering en naleving van de richtlijnen van vermogensbeheerders gebeurt door een bewaarbank (BNY Mellon) die hierover onafhankelijk rapporteert.

Rapportage en verantwoording

De afdeling Finance & Control rapporteert onafhankelijk over de naleving van procedures, richtlijnen en overige instructies. Hierover rapporteert zij aan de directie, het managementteam, de BBC, de ARC, de afdeling Beleggingen, het bestuur en aan de toezichthouder (De Nederlandsche Bank). Het bestuur legt ieder jaar in de jaarrekening en in het jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beheer van het pensioenvermogen en de financiële positie van het fonds.

Integriteit

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid waakt het fonds voor belangenverstrengeling. Met het oog daarop zijn het bestuur en de uitvoeringsorganisatie gebonden aan een gedragscode. De gedragscode voorziet onder meer in een insiderregeling met betrekking tot privé-beleggingstransacties en een regeling nevenfuncties en financiële belangen.

Corporate Governance

Het houdt fonds rekening met haar maatschappelijke verantwoordelijkheid inzake ecologische, sociale en governance factoren (ESG). De United Nations Principles voor Responsible

Investment (UNPRI) en het door het fonds getekende IMVB-convenant zijn daarbij richtinggevend. Het fonds hanteert een uitsluitingenbeleid: beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens zijn uitgesloten. Aankopen van beleggingen in ondernemingen vermeld op de uitsluitingenlijst van het fonds zijn niet toegestaan. Het fonds voert voor het beheerde aandelenvermogen een actief Corporate Governance beleid. Het fonds baseert het CG-beleid op internationaal geaccepteerde richtlijnen, zoals die van de OESO, ICGN en de Nederlandse Corporate Governance Code. Het fonds maakt gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen. Hiermee draagt het fonds bij aan een goed ondernemingsbestuur.

Beleggingsbeleid

De hiervoor beschreven uitgangspunten (doelstelling, risicohouding en beleggingsovertuigingen) worden vertaald naar een beleggingsbeleid op hoofdlijnen, de (langere termijn) beleggingsstrategie. Dit geschiedt met behulp van o.a. een ALM-studie. De langere termijn beleggingsstrategie wordt vervolgens vertaald naar een normportefeuille die geldt voor de komende periode (jaar). Schematisch ziet dit er op hoofdlijnen als volgt uit:

Beleggingscategorie sector / regio	SAA gewicht	Normportefeuille 2019	
		neutraal gewicht	bandbreedte
Vastrentende waarden	40%	40%	35% tot 45%
Liquide matching assets	75%	67,5%	62,5% tot 95%
Liquide fysieke matching assets	100%	100%	
Covered Bonds	50%	60%	
Staatsleningen	50%	40%	
Swap-overlay	0%	0%	
Nederlandse woninghypotheken	17,5%	25%	5% tot 30%
Covered leningen (TRS)	7,5%	7,5%	0% tot 12,5%
Aandelen	40%	40%	35% tot 45%
Europa	35%	35%	30% tot 40%
VS	30%	30%	25% tot 35%
Emerging Markets	25%	25%	20% tot 30%
Pacific	10%	10%	5% tot 15%
Credits	10%	10%	5% tot 15%
VS	60%	60%	40% tot 80%
Europa	40%	40%	20% tot 60%
Vastgoed/Infrastructuur	10%	10%	5% tot 15%
Vastgoed		100%	
Infrastructuur		0%	
Kas (incl. marktwaarde valutahedge)	0%	0%	0% tot 5%

Onderdeel van het strategisch beleggingsbeleid is een dynamische renteafdekking en afdekking van valutarisico. De dynamische renteafdekking ziet er als volgt uit:

10-jaars swaprente	Afdekking (o.b.v. UFR)	Exit low
< 2%	35% (30% - 40%)	n.v.t.
>2%	50% (45% - 55%)	1,5%
>3%	60% (55% - 65%)	2,5%

Het 'exit low' niveau geeft aan wanneer bij dalende rente de afdekking weer wordt verlaagd. De afdekking wordt dus verhoogd naar 50% als de rente boven de 2% stijgt maar pas weer verlaagd als de rente onder de 1,5% daalt. Voor zover de beoogde mate van renteafdekking niet

wordt bereikt met bovengenoemde fysieke beleggingscategorieën wordt dit aangevuld met renteswaps (rente overlay).

Het valutabeleid is er op gericht dat het valutarisico op beleggingen in andere valuta dan de euro wordt afgedekt indien deze worden aangehouden vanwege direct rendement of bekwaamheid (skill van de manager) dan wel een concreet begin- en eindpunt hebben. Dit betekent dat vooral het valutarisico op beleggingen in aandelen niet wordt afgedekt. Een uitzondering wordt gemaakt voor het US dollar valutarisico van beleggingen in Amerikaanse aandelen. Deze exposure is voor 50% afgedekt omdat anders het valutarisico op de US dollar te dominant zou worden.

Vereiste dekkinggraad per 31-10-2018

Het risicoprofiel wordt uitgedrukt in de buffervereiste (VEV). Zie onderstaande tabel:

FTK/DNB model (in € mln.)	Feitelijk	Strategisch
	31-10-2018	31-10-2018
S1. Renterisico en inflatierisico	342	301
S2. Zakelijke waarden risico	1.273	1.210
S3. Valutarisico	370	350
S5. Kredietrisico	355	328
S6. Verzekeringstechnisch risico	198	198
S10. Actief Beheer risico	87	77
Subtotaal van alle risico's	2.625	2.464
Af: diversificatie-effect	909	852
Vereist eigen vermogen	1.716	1.612
Nominale voorziening pensioenverplichtingen	7.321	7.321
Vereiste nominale dekkinggraad	123,4%	122,0%

De bandbreedte van de feitelijk vereiste dekkinggraad rondom strategische vereiste dekkinggraad bedraagt maximaal 3,5%-punt.